

Volgnr.	Partij	Afdeling	Vraag	Antwoord
1	VVD	FIN	(blz. 5) Na op basis van de begrotingsscan recent (bestemmings)reserves te hebben opgeheven wordt nu voorgesteld een Reserve Grondbedrijf en een egaliseriereserve Baggeren in te stellen, terwijl bij de begroting 2016 al een egaliseriereserve afvalstoffenheffing is ingesteld. Dit is een tegengestelde ontwikkeling, bedoeling was toch zoveel mogelijk via het resultaat (algemene reserve) te laten lopen?	Deze beleidslijn wordt nog steeds gehanteerd. We proberen de reserves zoveel mogelijk te beperken en waar niet meer nodig af te sluiten. De voorgestelde Algemene Reserve Grondbedrijf betreft geen bestemmingsreserve, maar is onderdeel van de totale algemene reserve. Met het instellen van een Algemene Reserve Grondbedrijf willen we beter zichtbaar maken wat de impact van de risico's van de grondexploitaties is op het weerstandvermogen. E.e.a. zal bij de voorjaarsnota uitgebreid worden toegelicht. Voor de egaliseriereserve Baggeren geldt dat er reeds een voorziening getroffen was voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Echter mag dit conform het BBV niet meer opgenomen worden in een voorziening. Omdat hier nog wel verplichtingen in de toekomst tegenoverstaan is het voorstel om de voorziening om te zetten naar een egaliseriereserve zodat aan deze verplichtingen kan worden voldaan.
2	VVD	Concern	(blz. 90) De tabel met de top-10 risico's noemt met een kans van 50% een tegenvallende vraag naar bedrijventerrein Oudeland (max. tegenvaller Euro 32,8 mln). Dit wordt in de benodigde weerstandscapaciteit betrokken als een incidenteel risico. Stel nu dat niet onaannemelijk is dat de tegenvallende vraag naar Oudeland zich bijvoorbeeld in 10 fasen zou laten voelen, dan is er veeleer sprake van structurele tegenvallers. Ware het niet realistischer om dan niet van een mogelijke eenmalige tegenvaller uit te gaan (via de weerstandscapaciteit), maar dit jaarlijks met een inschatting van de meerjaren prognose via de resultatenrekening/algemene reserve te laten lopen?	Het betreft hier het risico dat de waardering van Oudeland lager uitpakt (als gevolg van vertraagde uitgifte of lagere grondprijzen). Dit is een incidenteel risico (indien dit zich voordoet leidt dit tot afwaardering ten laste van het resultaat in het jaar van afwaardering). In de jaarrekening is ook aangegeven (zie blz. 90 alinea onder de tabel met de top 10 aan risico's) dat indien een dergelijke afwaardering zich voordoet dit effect heeft op het structurele saldo van de begroting. Iedere € 10 miljoen incidentele afwaardering leidt tot een structureel negatief effect op de exploitatie van circa € 0,3 miljoen. Omdat het hier een risico betreft wordt dit niet 'verwerkt' in het begrotingssaldo maar wel genoemd in de P&C documenten. Verwerken van het risico (dat dan eigenlijk geen risico meer is, maar een nadelige ontwikkeling) doen we pas als de afwaardering nagenoeg zeker is (en bijvoorbeeld ondersteunt wordt door externe marktonderzoeken die erop wijzen dat de aannames in de grondexploitatie niet realistisch meer zijn). Deze werkwijze is ook door de Raad vastgesteld in de nota 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' (zie blz. 8 van deze nota). Met ingang van de begroting 2016 maken we wel via scenario's zichtbaar wat het effect op de begrotingssaldi zou zijn indien verkopen tegenvallen (qua fasering/prijs). Zie de paragraaf
3	VVD	FIN/ Concern	De vorige vraag onderstreept dat het om arbitraire keuzen gaat, vandaar het adagium 'profit is an opinion'. Op grond van welke afweging(en) wordt besloten om een post als risico (via de weerstandscapaciteit) dan wel jaarlijks op basis van meerjaren prognoses via het resultaat?	Zie het antwoord op de vraag hiervoor. Incidentele risico's worden afgedekt via de weerstandscapaciteit. Structurele risico's dienen opgevangen te worden via het saldo van de begroting (dit is 1 van de redenen dat het college streeft naar voordelige saldi op de meerjarenbegroting; tegenvallers kunnen dan zonder aanvullende bezuinigingen worden opgevangen). De mogelijke impact van structurele risico's worden door middel van scenario's zichtbaar gemaakt. Zie de begroting 2016 (paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).
4	VVD	RO	(blz. 90) Op welke signalen wordt bedoeld wanneer gesteld wordt dat de signalen uit de markt steeds positiever zijn, én hoe concreet zijn de ontwikkelingskansen?	Hiermee wordt bedoeld op de signalen vanuit de woningmarkt. Landelijk, maar ook lokaal is zichtbaar dat de woningmarkt zich aan het herstellen is. Dit komt tot uiting in de contracten die in 2015 zijn gesloten en de positieve onderhandelingsgesprekken die worden gevoerd. Daarvan is een aantal goede voorbeelden te noemen. Zo is er mondeling overeenstemming over de ontwikkeling van Parkzoom 3 en worden ook vergaande onderhandelingen gevoerd over de laatste delen in Parkzoom 1. We zien ook de verkoopsnelheid van de nieuwe woningen op alle ontwikkelingslocaties toenemen. Er is ook interesse voor de ontwikkeling van Wilderszijde. In 2016 wordt gestart met het opstarten van een realistisch ambitiedocument voor Wilderszijde. Op basis daarvan kunnen gesprekken met ontwikkelaars worden gevoerd en concreter worden gemaakt.
5	Partij Neeleman	Concern	Ondanks dat de laatste lening van 100 miljoen met lage rente gepaard ging, wordt dat schatkist parkeren nauwelijks rente ontvangen. In de balans staat de leningen omhoog zijn gegaan van 267 miljoen naar 326,7 miljoen. Daartegenover staat het onderbrengen van bijna 50 miljoen van die lening in 's rijks schatkist. Is aan te geven wat het te veel geleende ons nu per saldo heeft gekost ($60 \text{ M} \times (x\% - y\%)$) en waarom is dat niet ergens onder treasury of financieringsfunctie als kosten genoemd of ?	De vraagstelling lijkt de suggestie te wekken dat er te veel is geleend. Dit beeld herkent het college niet. Er zijn leningen in 2015 afgesloten die passen bij de liquiditeitsbehoefte van de gemeente. De financiële effecten van de in 2015 aangetrokken leningen zijn in de begroting 2016 en verder verwerkt. U bent hierover eerder via een raadsbrief geïnformeerd. Per medio april 2016 was het saldo van de liquiditeiten overigens teruggelopen tot € 16 miljoen.

6	Partij Neeleman	Concern	Op blz 104 staat dat er eind 2015 onverwachts 30 miljoen minder geld nodig was. Oorzaken waren o.a. Lagere uitgaven grondexploitaties in 2015 van 12 miljoen en hogere inkomsten grondexploitaties van 9 miljoen. In de begroting voor 2015, vastgesteld 6 nov. 2014 staan daarvoor op blz 121 van cijfers; Begrote lasten grex 2015 van 28,5 M en begrote baten 25,35 M. In de realisatie 2015, dus jaarrekening 2015 staat op blz 143 dat de kosten 24 M waren en de opbrengsten 20,619 + 5,15, testament 25,7 M. De opbrengsten (baten) zijn dus bijna zoals voorspeld uitgekomen en niet 9 miljoen hoger. De kosten (lasten) zijn 4,5 M lager uitgevallen en geen 12 M. Kunt u aangeven hoe tot de berekening van die 12 miljoen lagere uitgaven en 9 miljoen hogere inkomsten is gekomen? Het is toch logisch om realisatie-cijfers uit jaarrekening te vergelijken met prognose-cijfers uit begroting en niet met tussentijdse rapportages zoals actualisatie grexen, voorjaarsnota of najaarsnota)?	Het is logisch om deze vergelijking te maken met de laatst bekende prognose c.q. bijstelling van de begroting over 2015. De herziening grondexploitaties 2015 is vastgesteld in juli 2015 en de financiële effecten hiervan zijn in de begroting 2015 verwerkt (door middel van een begrotingswijziging voor het resultaat van de grondexploitaties). De cijfers uit de herziening 2015 zijn tevens de cijfers die als basis hebben gediend voor de begroting 2016 en de liquiditeitsprognose. Hierna een toelichting op de berekening van de verschillen. De berekening van de € 12 miljoen lagere uitgaven is als volgt tot stand gekomen: - Geraamde uitgaven 2015 op basis van de laatst vastgestelde grondexploitatie (herziening 2015) totaal € 32 miljoen (exclusief toegerekende rente). Hiervan heeft een deel betrekking op interne doorbelasting en storting in het fonds Bovenwijken. Rekening houdend met deze interne doorbelasting(en) was de uitgaande uitgaven kasstroom voor 2015 geraamd op € 28,5 miljoen. Gerealiseerd is € 24 miljoen, waarvan € 7,5 miljoen toegerekende rente (is geen kasstroom). Exclusief toegerekende rente waren de uitgaven € 16,5 miljoen en dus € 12 miljoen lager dan geraamd op basis van de herziening grondexploitaties 2015. De berekening van de € 9 miljoen aan hogere inkomsten is als volgt tot stand gekomen: - Geraamde inkomsten 2015 op basis van de laatst vastgestelde grondexploitatie (herziening 2015) totaal € 16,5 miljoen. Gerealiseerde inkomsten 2015 € 25,6 miljoen. Dus ruim € 9 miljoen hoger. Overigens brengt de begrotingssystematiek op grond van het BBV met zich mee dat ook de mutatie van de
7	Partij Neeleman	RO	Pagina 143 van de jaarrekening geeft de begrote nog te maken kosten en opbrengsten van de grondexploitaties weer en de daaruit voortvloeiende boekwaarde van de grexen per jaar. Het lijkt een excell bestand waarbij steeds de boekwaarde van een jaar blijkt uit boekwaarde voorgaand jaar met aftrek van saldo kosten en opbrengsten van het lopende jaar. Alleen voor laatste jaar gaat dat niet op, 183 - 19 = 164 terwijl de boekwaarde eind 2020 152 is. Was is de logica achter die tabel op blz. 143? Hoe komt men tot boekwaarde eind 2020?	In de achterliggende berekening wordt rekening gehouden met de afsluiting van individuele grondexploitaties per einddatum. In het jaar volgend op de afsluiting wordt de boekwaarde van het betreffende afgesloten project niet meer meegenomen in de laatste regel van de tabel. Daardoor komt een optelling van boekwaarde in jaar (x) + saldo kosten & opbrengsten in jaar (x+1) niet (altijd) overeen met de boekwaarde in jaar (x+1) in deze tabel.
8	Leefbaar 3B	PZ	Pag 9 en 112. Gemeld wordt dat tien stellen "kwetsbare mensen" gratis hebben kunnen trouwen. Wat wordt bedoeld met kwetsbaar? Wat heeft deze actie opgeleverd buiten de publiciteit?	De groep kwetsbare mensen die tijdens de Week van het Huwelijk zijn getrouwd, zijn allen mensen geweest met multi-problematiek. Daarbij valt te denken aan (forse) gezondheidsproblemen, problemen met kinderen, schuldenproblematiek, geen werk. Buiten de landelijke publiciteit heeft deze actie ook de lokale middenstand bij elkaar gebracht. De actie werd positief ontvangen door lokale ondernemers, die samen hebben kunnen werken en een bijdrage hebben geleverd in bijvoorbeeld: locatie, bloemen, trouwauto, taart, etc.
9	Leefbaar 3B	RO	Pag 28. Optisport. Wij krijgen nogal eens klachten van gebruikers dat het schoonmaken onder de maat is. Zijn deze klachten bij het college bekend? Is de klanttevredenheid gemeten en bekend bij de gemeente? Wat is het exploitatieresultaat van Optisport over 2015?	De gemeente monitoort de prestaties van Optisport, ook op het gebied van schoonmaak. Daarbij is de bevinding, dat de schoonmaak over het algemeen van voldoende niveau is, maar dat er ook aandachtspunten te benoemen zijn. Hierop onderneemt Optisport ook actie. Gedurende de contractperiode zijn nu drie klanttevredenheidsonderzoeken gehouden. Komende periode verwachten wij de resultaten van het laatst onderzoek te ontvangen. Op basis van de klanttevredenheidsonderzoeken is er geen reden om aan te nemen dat er een breed gedragen onvrede is bij de gebruikers. Het exploitatieresultaat over 2015 is nog niet bekend.
10	Leefbaar 3B	EMO	Pag 34. Zevende bullet. Wat is bedoeld met het opstarten van een huisvestingsvraagstuk? Is de opdracht tot nieuwbouw van de twee scholen gegeven? Wanneer is die gereed?	In het in 2013 door de raad vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs is het voorstel gedaan om uitvoering te geven aan vervangende nieuwbouw van het hoofd- en bijgebouw van de basisscholen Prins Willem Alexander en De Kwakel. Vervangende nieuwbouw is noodzakelijk vanwege bouwtechnische en functionele gebreken. Dit is het huisvestingsvraagstuk waarop wordt gedoeld. Het opstarten van dit vraagstuk houdt onder andere in dat wij gesprekken met de schoolbesturen Laurentius en Spectrum hebben gevoerd, de ruimtebehoefte en normbedragen hebben berekend en het onderzoek naar de ruimtelijke mogelijkheden van de locatie hebben gestart. In juli 2016 wordt aan de raad gevraagd om het investeringskrediet definitief beschikbaar te stellen. Oplevering van het nieuwe schoolgebouw verwachten we in 2018 of 2019 (afhankelijk van de noodzaak om het bestemmingsplan te wijzigen).
11	Leefbaar 3B	EMO	Pag 34 2.9, laatste alinea. Op grond van welke argumenten zijn de vervolgacties opgeschort? Wat wil het college concreet bereiken?	Het college wil bereiken dat BOOR op een zo kort mogelijke termijn start met de nieuwbouw t.b.v. het Wolfert Pro. De vervolgacties zijn tijdelijk opgeschort om samen met de gemeente Rotterdam en BOOR te zoeken naar een oplossing voor de knelpunten.

12	Leefbaar 3B	EMO	Pag 37. Wat is de oorzaak dat het aantal inspecties bij peuterspeelzalen zo ver is achtergebleven bij de norm?	In 2015 zijn 7 peuterspeelzalen omgevormd naar kinderdagopvang. Vandaar dat het aantal (inspecties bij) peuterspeelzalen is afgenomen en het aantal (inspecties bij) kindcentra is toegenomen. De norm voor het aantal inspecties bij peuterspeelzalen is daarmee wel behaald.
13	Leefbaar 3B		Pag 39. Waardoor zijn de bereikte resultaten niet bekend? Komen die nog en zo ja, wanneer?	Op het moment dat de jaarstukken werden opgemaakt, waren nog niet alle declaraties over 2015 binnen. Het volledige zorggebruik was zodoende nog niet geheel compleet. In de jaarrapportage sociaal domein wordt inzicht gegeven in het gebruik van jeugdhulp in 2015. De jaarrapportage wordt 8 juni 2016 aan de raad gepresenteerd.
14	Leefbaar 3B	PZ	Pag 50. Waardoor blijft het aantal opgespoorde fraudegevallen achter bij de norm? Dezelfde vraag over het terugvorderen van onrecht betaalde uitkeringen?	Het opsporen van fraudegevallen is een complexe en specialistische zaak. Hiervoor hadden wij een overeenkomst afgesloten met Investiga, deze overeenkomst is niet meer verlengd. Onlangs is er een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de gemeente Zoetermeer die ons gaat ondersteunen bij het opsporen van fraude. Met de Zoetermeerse inzet verwachten wij weer een inhaalslag te kunnen maken. Bovenstaande ontwikkelingen hebben ook hun weerslag gehad op de terugvordering van onrecht betaalde uitkeringen. Ultimo 2015 zijn wij er in geslaagd de vacature van verhaal- en terugvordering medewerker in te vullen. De terugvordering van ten onrechte betaalde uitkeringen wordt nu voortvarend opgepakt waardoor in 2016 de eerste resultaten zichtbaar zullen worden. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat het moeilijk blijft om bij burgers met een minimum inkomen geld terug te halen.
15	Leefbaar 3B	RO	Pag 60, 5.3, 2e kolom, eerste blok Er is toch langs het totale HSL-tracé in Lansingerland een maximum geluidsniveau van 57 dB(A). Waarom wordt toegevoegd "of de verleende hogere grenswaarden"?	Voor een aantal woningen langs de HSL zijn hogere grenswaarden verleend. Het betreft hogere waarden, die indertijd bij de aanleg van de HSL zijn verleend en hogere waarden die nadien zijn verleend, o.a. ten behoeve van woningen in Parkzoom
16	Leefbaar 3B	B&O	Pag 84 Afvalinzameling. Er is in de jaarrekening 2015 sprake van een dekkingspercentage van 103% met een positief saldo van € 245.210. Wat wordt met dit overschot gedaan?	Naar aanleiding van deze vraag heeft het College nogmaals naar de besluitvorming rondom het instellen van de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing gekeken. Bij de begroting 2016-2019 (T15.11456) is in het raadsvoorstel (BR1500136) middels beslispunt twee ingestemd met het vormen van een egaliseringsreserve afvalstoffenheffing per 1 januari 2016. De egaliseringsreserve heeft ten doel de financiële risico's in relatie tot de nieuwe afvalcontracten op te kunnen vangen. Het is hiermee niet logisch het saldo per 31 december 2015 afwijkend te beschouwen. De ingangsdatum van de egaliseringsreserve had daarmee 31 december 2015 moeten zijn. In een aangepast raadsvoorstel bij de jaarrekening 2015 zullen wij de correctie en resultaatbestemming, ter grote van het batig saldo afvalstoffenheffing 2015, aan u presenteren. Met deze aanpassing zal het positieve overschot van € 245.210 aan de egaliseringsreserve afval worden toegevoegd.
17	Leefbaar 3B	FIN	Pag 87. Het aantal aanvragen om kwijtschelding stijgt sterk terwijl het ook in 2014 al fors hoger was dan in 2013. Er is bijna een verdubbeling in twee jaar tijd. Wat is er aan de hand?	Het genoemde aantal aanvragen om kwijtschelding betreft ingediende en behandelde verzoeken in het kalenderjaar 2015. Dit hoeft niet te betekenen dat het hier om het heffingsjaar 2015 gaat. In 2015 zijn ook aanvragen in behandeling genomen over de heffingsjaren 2013 en 2014. De actuele stand van ingediende verzoeken per heffingsjaar is per 4 mei 2016: Over 2013: 996; Over 2014: 988; Over 2015: 940. Er is dus geen sprake van een absolute toename per heffingsjaar.
18	Leefbaar 3B	Concern	Pag 90. Wat is de motivatie voor de aangenomen kansen op optreden bij de 10 grootste risico's? Met name lijkt de kans op optreden van het risico Wilderszijde groter dan 50%.	In de nota risicobeleid is in paragraaf 2.3.2. aangegeven op welke wijze risico's worden gekwantificeerd. Het risico op verdere verslechtering van de algemene financiële uitgangspunten van grondexploitatie wordt hier opgenomen. Voor Wilderszijde geldt dat hier sprake is van een situatie waarin de ontwikkeling wel/niet kan doorgaan (en daarmee wordt de kans standaard op 50% gezet conform de nota risicomanagement en weerstandsvormen). Daarnaast verwijzen wij naar de toelichting op de tabel met de top 10 aan risico's op blz. 90 van de jaarstukken. Daar is juist voor Wilderszijde aangegeven dat de gemeente actief wordt benaderd door partijen om ook in het niet in exploitatie genomen deel ontwikkelingen te gaan starten. Dit percentage geldt ook voor de algemene risico's rondom Oudeland en Leeuwenhoekweg. Enkele specifieke projectrisico's kennen, na een specifieke beoordeling, een lagere kans. Zo wordt het risico op een lagere grondprijs na 2021 op Oudeland lager gesteld omdat na 2021 de locatie Oudeland een impuls krijgt door de ligging t.o.v. de A13/A16. Het risico op niet halen van de VON-prijzen binnen Westpolder wordt ook lager ingeschat dan 50% omdat op dit moment de VON-prijzen die geraamd zijn in de grondexploitatie ook daadwerkelijk worden gerealiseerd en worden enkele specifieke
19	Leefbaar 3B	Concern	Pag 95. De toelichting bij de solvabiliteitsratio is niet correct. Bovendien is de ratio nu geen 40% maar 16% en dat betekent dat de totale waarde van de activa met ten hoogste 16% mag afnemen om de schulden nog te kunnen afbetalen.	In de definitieve versie van de jaarstukken 2015 zullen we deze tekst aanpassen.

20	Leefbaar 3B	B&O	Pag 101. Projecten 5 t/m 8 waren in Berkel en Rodenrijs en niet in Bleiswijk en Bergschenhoek!!	In de definitieve versie van de jaarstukken zullen we deze tekst aanpassen
21	Leefbaar 3B	BIF	Pag 111. Daling van ziekteverzuim is een positieve ontwikkeling, maar het is nog steeds te hoog voor een gemeentelijke organisatie. Wat doet het college eraan om het ziekteverzuim verder te verminderen?	We hebben de afgelopen tijd op basis van het geldende beleid en aan de hand van de beschikbare protocollen stevig ingezet op het terugdringen van het verzuim. Dat heeft de afgelopen twee jaar ook geresulteerd. Wij zetten die lijn voort. Uit de rapportages (verzuimanalyse, jaarverslagen arbodienst en bedrijfsmaatschappelijk werk, MTO etc.) valt niet direct te duiden waar welke extra aandacht kan helpen aan het verder terugbrengen van het arbeidsverzuim. We hebben de afgelopen jaren helaas te kampen met een aantal zeer langdurig zieken (niet arbeidsgerelateerd) die in het verzuim wel meespelen maar moeilijk beïnvloedbaar zijn. Wij zijn in overleg met de bedrijfsarts en bedrijfsmaatschappelijk werk om te bezien waar wij ons beleid en onze werkwijze verder kunnen optimaliseren.
22	Leefbaar 3B	BIF	Pag 112. Hoe groot is het verloop per jaar en wat is de belangrijkste reden voor vertrek?	De uitstroom bedroeg in 2015 14% (49 medewerkers). Het merendeel van de medewerkers die vertrekken maakt een overstap naar een ander gemeente of overheidsinstantie. Daarnaast zijn er 6 boventallige medewerkers vertrokken. Deze hebben allen een nieuwe werkplek gevonden. De redenen voor vertrek zijn divers: logische carrièrestap, werkplek dicht bij huis, nieuwe uitdaging, betere balans werk-privé door kortere reistijd. Er is geen belangrijkste reden voor vertrek te duiden.
23	Leefbaar 3B	RO	Pag 138, tweede gedachtestreepje. Op grond waarvan neemt het college aan dat de grex Wilderszijde over tien jaar afgesloten zal zijn?	De lopende grondexploitatie betreft slechts een deel van heel Wilderszijde en zal naar verwachting per 31-12-2021 worden afgesloten. Voor de NIEGG Wilderszijde is nog geen grondexploitatie vastgesteld. Het betreffende BBV voorschrift is hierop dan ook nog niet van toepassing. Dit jaar zal er een start gemaakt worden om een visie op te stellen voor NIEGG Wilderszijde. Daarbij zal ook een inschatting worden gemaakt van de looptijd van het project.
24	Leefbaar 3B	Ro	Pag 142. Hoe zijn de bedragen van de opbrengsten tot stand gekomen?	De bedragen van de opbrengsten bestaan uit alle geraamde (grond)opbrengsten (inclusief opbrengstenstijging) t/m einde looptijd van de individuele grondexploitaties. De grondopbrengsten worden gevormd door reeds (contractueel) gemaakte afspraken met ontwikkelaars en/of door een inschatting op basis van in de kaderbrief grondprijzen opgenomen grondprijsbepaling. Dit laatste kan een vaste richtprijs zijn voor bijvoorbeeld vrije kavels, of bijvoorbeeld de residuele grondwaarde verkregen uit een residuele grondwaardeberekening en/of vergelijking met referentieprojecten.
25	Leefbaar 3B	RO	Pag 143. Overige opbrengsten is in 2015 (en 2016) significant meer dan geprognosticeerd voor de komende jaren. Waar zijn die opbrengsten aan te danken?	In 2015 is de exploitatiebijdrage voor Westpolder Bolwerk (€ 4 mln) in de grex geboekt onder overige opbrengsten i.p.v. onder grondopbrengsten waar deze inkomsten waren geraamd. Voor 2016 komt het geraamde bedrag voor een belangrijk deel voort uit de subsidie voor de P+R in Westpolder Bolwerk (€ 2,8 mln). Voor de jaren na 2016 betreft de grootste post een geraamde bijdrage in het gebouwd parkeren in Berkel Centrum vanuit het fonds Bovenwijkse Voorzieningen (€ 1,2 mln in 2018, 6 ton in de jaren 2019, 2020 en 2021).
26	Leefbaar 3B	Concern	Pag 150. De gegevens van het CAK zijn volgens u niet door de gemeente te controleren. Is er een verklaring van een onafhankelijke controleur, een externe accountant dat CAK de juiste gegevens verstrekt?	Ja. Door de externe accountant van het CAK (EY) is op 4 maart 2016 aan het CAK er een zogenoemde Third Party Memorandum afgegeven waarin is aangegeven dat de beheersingsmaatregelen binnen het CAK toereikend zijn om een juiste, tijdige en volledige verwerking van de eigen bijdragen te realiseren. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor een juiste, volledige en tijdige aanlevering van gegevens aan het CAK om de eigen bijdragen te innen.
27	Leefbaar 3B	FIN	Pag 164. Betaalt de schatkist rente en zo ja, wat is het eventueel negatieve percentage?	Over de middelen in de rekening courant is de rente gelijk aan EONIA (Euro OverNight Index Average). Dit is het rentetarief waartegen een groep van Europese banken elkaar leningen in euro's verstrekken met een looptijd van 1 dag. Eonia wordt ook wel gezien als het 1 daags Euribor tarief. Rentetarieven kunnen hierbij negatief zijn. Om te voorkomen dat decentrale overheden in dat geval aan de staat een rentevergoeding moeten betalen over hun aangehouden middelen wordt bepaald dat de rente voor de rekening-courant altijd minimaal nul is. Gezien het feit de EONIA in 2015 negatief stond hebben we geen rente ontvangen op middelen die op de rekening courant van het schatkistbankieren stond.
28	Leefbaar 3B	FIN	Pag 171 Op grond van welk raadsbesluit is de voorziening "onderhoud gevel gemeentehuis" gevormd? Is hier wel sprake van onderhoudskosten en niet van achterstallige bouwkosten? Met andere woorden zouden de kosten niet bestreden moeten worden uit de reserve nieuwbouw gemeentehuis?	In overleg met de accountant is besloten deze voorziening op te nemen in de Jaarrekening 2015. Het betreft hier onderhoud en er is een verplichting om herstel werkzaamheden te laten uitvoeren aan gevel om kapitaalvernietiging van de materiele vaste activa (gemeentehuis) te voorkomen.

29	Leefbaar 3B	FIN	Pag 174 Wat is het rentepercentage van de in 2015 afgesloten lening(en) ter grootte van 100 miljoen en wat was het rentepercentage op de afgeloste lening(en) ter grootte van 40 miljoen?	Het gemiddelde rentepercentage van de leningen die zijn afgelost is 2,96%. De nieuw aangetrokken leningen hebben een gemiddeld percentage van 0,77%.
30	Leefbaar 3B		Pag 211. Wiens akkoord wordt in de laatste kolom van de tabel vermeld?	Inhoudelijk beoordeelt de afdeling financiën of er sprake is van een mogelijke budgetoverheveling en of de genoemde bedragen juist zijn. In de kolom akkoord wordt vervolgens aangegeven of aan alle criteria is voldaan en de voorgestelde budgetoverhevelingen door kunnen worden gezet ter besluitvorming door de Raad. Het hier genoemde akkoord komt dus van financiën.
31	Leefbaar 3B	EMO	Pag 213. Punt 7. Blijkbaar is er in 2015 € 37.331 minder aan subsidies uitgegeven dan begroot. Hiervan wordt € 30.000 overgeheveld naar jeugd en jongerenwerk; daarmee zegt het college dat voldaan is aan het amendement in de begrotingsraad van 3 november 2015. In het amendement wordt als dekking het frictiebudget aangegeven. Deze dekking wordt dus niet gebruikt. Hoe groot is het frictiebudget nu (inclusief de toevoeging van € 7.331)?	Het bedrag van €37.331 is niet het overschot van 2015, maar betreft het bedrag dat resteert uit de definitieve vaststelling van de subsidies 2014. Het college besloot op 8 december 2015 dit bedrag toe te voegen aan het frictiebudget 2016. Het frictiebudget 2016 komt daarmee op €66.751 (€29.410 + 37.331). Tegelijkertijd heeft het college besloten uitvoering te geven aan het besluit van de raad van 3 en 26 november 2015 om de taakstelling van € 50.000 op het budget jeugd- en jongerenwerk voor 2016 incidenteel voor € 30.000 te dekken uit het frictiebudget en € 20.000 te dekken uit het overschot bij de najaarsnota 2015. Daarmee kwam het frictiebedrag voor 2016 op €36.751. Hieraan is toegevoegd het resterend subsidiebedrag 2016 (na de voorlopige toekenning) van €26.527, waarmee het frictiebudget voor 2016 op 31 december 2015 stond op €63.278.
32	Christenunie	FIN	Vorig jaar is door de gemeenteraad unaniem motie 2015-8 aangenomen, waarin het college werd opgeroepen om jaarlijks bij de jaarstukken, met ingang van de jaarstukken 2015, te rapporteren over de betaaltermijnen van de gemeente. In de voorliggende concept-jaarstukken is deze rapportage echter niet opgenomen. Waarom is deze motie niet uitgevoerd en zou het college bereid zijn dit alsnog te doen?	Deze motie is per abuis buiten beeld geraakt. Ten tijde van deze motie werd volgens de Griffie nog niet gewerkt met een zogenoemde toezeggingenlijst. Deze toezeggingenlijst wordt nu wel actief bijgehouden en hier wordt actief op gemonitord dat alle toezeggingen worden nagekomen. Wij zijn uiteraard bereid om alsnog te rapporteren over de betaaltermijnen van de gemeente. Bij de definitieve jaarrekening die in juni zal worden aangeboden zullen wij dit toevoegen.
33	Christenunie		Pagina 23: Bij punt 1.8 wordt gesproken over deels bij resultaat bereikt. Kan dit nader worden toegelicht?	Het ambtelijk horen is later dan we gepland hadden doorgevoerd. Daardoor hebben de eerste concrete gevallen zich ook later pas voorgedaan. Hiermee hebben we qua termijn niet helemaal voldaan aan de doelstelling en past de term deels. Voor wat betreft de klachten/bezwaren hebben we voor de bezwaren de doelstelling (ruim) gehaald, maar voor de klachten niet. Zie tevens de tabel met het feitelijke resultaat.
34	Christenunie	BIF	Pagina 26: Wat is de reden dat het percentage beantwoording binnen termijn van artikel 37 fors lager is dan de norm?	De termijn van beantwoording is, rekening houdend met het bestuurlijke proces van besluitvorming, krap. Daarom is aan het eind van 2015 het proces aangepast zodat de termijn beter haalbaar is. Over het eerste kwartaal 2016 is het percentage tijdige beantwoording gestegen naar 93% tijdig beantwoord.
35	Christenunie	EMO	Pagina 28: Met hoeveel buitensportverenigingen is nog geen overeenkomst getekend en wat is de reden?	Alleen de overeenkomst met LTC Triomf is nog niet ondertekend. Hierover zijn we in gesprek en we verwachten in mei 2016 het laatste besprekingspunt (over het onderhoud van de tennisbanen) te kunnen oplossen. Dan zijn alle overeenkomsten ondertekend.
36	Christenunie		Pagina 39: Punt 3.1 en 3.2 bij beide is resultaat bereikt onbekend? Is het de verwachting dat dit in de toekomst wel bekend wordt of is het beoogde resultaat verkeerd gesteld?	Op het moment dat de jaarstukken werden opgemaakt, waren nog niet alle declaraties over 2015 binnen. Het volledige zorggebruik was zodoende nog niet geheel compleet. In de jaarrapportage sociaal domein wordt inzicht gegeven in het gebruik van jeugdhulp in 2015. De jaarrapportage wordt 8 juni 2016 aan de raad gepresenteerd.
37	Christenunie	EMO	Pagina 43: Is het onderzocht waarom mantelzorgers lastig over de streep zijn te trekken en zo ja wat is hiervan de oorzaak?	Mantelzorgers zijn in het algemeen zodanig bij de zorgvrager betrokken dat zij moeite hebben om de zorg aan iemand anders over te laten. Een persoonlijke benadering en een aanbod van eenvoudige oplossingen voor helder afgebakende taken kunnen verlichting geven in de mantelzorgtaken. Ook is gebleken dat mensen zichzelf meestal helemaal niet al mantelzorger zien, maar dat zij de taken als vanzelfsprekend oppakken. Bewustwording en erkenning kunnen verlichting geven. Overigens zien we momenteel een groeiend aantal mantelzorgers dat gebruik maakt van de opruim- en schoonmaakhulp. We brengen de huishoudelijke ondersteuning onder de aandacht van de mantelzorgers door de mantelzorgers die bij het Steunpunt Mantelzorg staan ingeschreven, persoonlijk een zogenaamde Loesje-kaart te sturen.
38	Christenunie		Pagina 54 (4.5.): In 2015 is de grote trainingsavond niet gehouden. De vraag is of die nu voor 2016 al gepland is?	In 2016 organiseren we in de tweede helft van 2016 een trainings/instructieavond. Een exacte datum is nog niet bekend.
39	Christenunie	V&H	Pagina 55 (4.7): Is de vacature van de boa al ingevuld?	De vacature waarover we op pagina 55 spraken is inmiddels ingevuld. Omdat een van de BOA's intern een andere functie heeft gekregen, is er op dit moment weer een nieuwe vacature.

40	Christenunie	B&O	Pagina 58: Aantal aansprakelijkheidsstellingen; norm 2015: 10, resultaat 2015: 100%. Dit conflicteert met de 3 aansprakelijkheidsstellingen van pagina 53. Wat klopt wel en wat klopt niet?	De norm geeft aan dat er in 2015 maximaal 10 gegrond verklaarde aansprakelijkheidsstellingen mogen zijn over de openbare ruimte. In werkelijkheid waren dit er 3. Hiermee is de norm ruimschoots gehaald (100%).
41	Christenunie	V&H	Pagina 69: Energiebesparing gebouwen is deels gerealiseerd. Wat is er dan nog niet gerealiseerd wat wel het plan was voor 2015 en wat is hiervan de oorzaak?	We hoopten in 2015 in samenwerking met de regiogemeenten een Europese subsidie aan te vragen voor de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen. Dit is, als gevolg van te grote onderlinge verschillen, niet doorgegaan. In 2015 spraken we lokaal wel af dat we bij vervanging in en renovatie van gemeentelijke panden zoveel mogelijk duurzame materialen gebruiken zoals led verlichting etc.. Ook voerden we een onderzoek uit naar de verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark en zijn we gestart met de aanbesteding van een nieuw contract voor energielevering, waarmee meer ruimte komt voor verduurzaming van bestaande gemeentelijke gebouwen.
42	Christenunie	Concern	Pagina 90: Bij risico 10 wordt ook gesproken over Westpolder deelplan 7 terwijl op pagina 74 staat dat er voor deelplan 7 een contract is gesloten. De vraag is of dit risico nog klopt?	Voor de eerste fase (fase 1) van deelplan 7 in Westpolder is een contract gesloten. Voor het restant van deelplan 7 moeten nog contracten worden gesloten. De gemeente loopt daar dus nog risico's en daarom is in het weerstandvermogen daar nog rekening mee gehouden.
43	Christenunie	FIN	Pagina 94: Vpb-plicht gemeenten. Wanneer is hier meer over bekend?	Wij zijn op dit moment druk bezig met het VPB-dossier. De analyse van PWC is inmiddels definitief en zal op korte termijn aan de Raad worden verzonden. Op basis van zowel het advies van PWC als de VNG zijn wij nu een dossier aan het opbouwen ter onderbouwing van ons standpunt. Op het moment dat dit dossier volledig is zullen wij hierover in contact treden met de Belastingdienst. Dit zal naar verwachting rond de zomer zijn. Het is afhankelijk van de doorlooptijd bij de Belastingdienst wanneer hier uitsluitel op komt. Wij houden u op de hoogte zodra meer bekend is.
44	Christenunie	B&O	Pagina 98: Wat is de oorzaak van de vertraging in project bij beschoeiingen?	De twee projecten waarop bedoeld wordt onder civiele kunstwerken betreffen de damwanden in project Molenweg en de Noordeindseweg- Middelweg (wegen, bruggen en damwanden). Op pagina 101 wordt dit nader toegelicht en in de NJN 2015 is hierover uitgebreider gerapporteerd.
45	Christenunie	B&O	Pagina 99: Wat is de oorzaak van de vertraging in project bij riolering?	De vertraging komt voort uit een aantal projecten. De toelichting hierop is gegeven op pagina 100 t/m 102 bij de rioleringsprojecten. In de NJN 2015 op pagina 21 t/m 23 kan eventueel aanvullende informatie worden gevonden. De oorzaken van de vertragingen zijn voornamelijk te vinden in externe factoren; zoals aangetroffen verontreinigingen, juridische procedures, complexe rioolssystemen waardoor standaard oplossingen niet toegepast kunnen worden en afstemming met andere projecten.
46	Christenunie	Griffie	Pagina 186/187: Wat zijn de totaal extra kosten voor de rekenkamer? Op beide pagina wordt namelijk gesproken over extra kosten (extra lasten en ontdekking uit reserves)	In 2015 is er een overbesteding van € 32.021 gerealiseerd aan onderzoeken door de Rekenkamer. In dit saldo zit echter een factuur van € 11.458 over het boekjaar 2014. Over het boekjaar 2014 is een voordelig resultaat behaald op het budget ten behoeve van de Rekenkamer en dit is in de jaarrekening 2014 ten gunste van de algemene reserve gekomen. De nagekomen factuur uit 2014 is ten laste van het rekening resultaat 2015 gebracht, aangezien het voordeel vorig jaar ook op deze wijze is verwerkt. Met de verrekening vanuit de algemene reserve resteert in 2015 een nadelig saldo van € 20.563. Dit saldo is onttrokken aan de bestemmingsreserve Rekenkamer. Per 1 januari 2015 was de stand van de reserve € 27.385, met de onttrekking in 2015 (€ 20.563) resteert er per 31 december 2015 een reserve van € 6.822.
47	Christenunie		Pagina 199: In de tabel onder afwijking met betrekking tot milieu staat 34.000 euro voordelig. De toelichting lijkt echter te wijzen op onverwachte uitgaven, dus een negatieve afwijking. Klopt dit?	Het betreft hier een overschrijding van het budget van 34.000,-. Het is geen onverwachte uitgave of een negatieve afwijking. Vanwege het incidentele karakter is voor dit bedrag een budgetoverheveling aangevraagd.
48	WIJ Lansingerland	FIN	pag. 5. reserve grondbedrijf, goed idee. Waar komt deze naar voren in het EV?	De Algemene Reserve Grondbedrijf zal aan u voorgelegd worden bij de Voorjaarsnota 2016. In de jaarrekening is hier een voorankondiging voor gegeven. Zie tevens het antwoord op vraag 1.

49	WIJ Lansingerland	RO/FIN	pag. 10. een verbetering in de grexen van 32,7 miljoen! dit boekhoudkundige voordeel kunnen we in de toekomst nog wel eens nodig hebben. of is het zo dat je dan in je prijs kan zakken. wat voor onderzoeken liggen hieraan ten grondslag	De 32,7 miljoen is een verbetering van de grondexploitatie. Nog altijd is er sprake van negatieve grondexploitaties, maar deze worden nu minder negatief ingeschat dan in 2014. Dit is het gevolg van een weer aantrekkende markt, een andere inschatting van de kosten en vooral bij Westpolder het gevolg van een fiscale optimalisatie. De 32,7 miljoen wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De grondexploitatie is een inschatting op basis van bepaalde uitgangspunten op een bepaald moment. Op dit moment wordt het realistisch geacht dat de € 32,7 kan vrijvallen naar de algemene reserve. Aan de andere kant worden er nog altijd risico's ingeschat voor de grondexploitaties, waardoor mogelijk in de toekomst toch nog aanspraak moet worden gedaan op de middelen uit de algemene reserve. Deze risico's kunnen liggen op het gebied van prijs, maar ook bijv. door het volledig uitblijven van vraag. Voor de wijze van benaderen van de prijzen wordt verwezen naar de antwoorden op de vragen 24 en 57.
50	WIJ Lansingerland	FIN	Blz 10 Toevoeging pensioenvoorziening voormalig wethouders Uitleg vreemd 2 verlenging van de pensioenleeftijd is niets nieuws. Het gaat om een bedrag van 684 0000 eur !!!	De extra toevoeging aan de voorziening voormalige wethouders heeft te maken met de naar beneden bijgestelde rekenrente van 1,6% en de bijgestelde pensioenleeftijd. Daarvan is 95% van het effect toe te rekenen aan het aanpassen van de rekenrente en 5% aan de pensioenleeftijd. De stijging wat de pensioenleeftijd betreft was vorig jaar ook reeds verwerkt in de voorziening, echter in 2015 heeft er een correctie plaatsgevonden op de berekening betreffende de periode van 1 jan 2014 tot 31 december 2015 (berekening op basis van midden-loon op de gehele pensioenperiode). Dit zorgt voor een lichte stijging van de voorziening als het om de pensioenleeftijd gaat.
51	WIJ Lansingerland	RO	pag. 12. voorziening gevels gemeentehuis. Waarom wordt dit niet verhaald op de garantie? Alle grote bouwbedrijven zijn hierbij aangesloten. info bij Bouwend Nederland. Hoe zit dit? Wat is hieraan gedaan?	Op dit moment loopt een juridisch onderzoek naar alle verhaalsmogelijkheden.
52	WIJ Lansingerland	EMO	Blz 28 met bijna alle buitensportverenigingen hebben we een nieuwe gebruiksovereenkomst ondertekend. Met welke vereniging(en) nog niet en wat zijn de mogelijke consequenties? Wat is de stand van zaken nu ?	Alleen de overeenkomst met LTC Triomf is nog niet ondertekend. Hierover zijn we in gesprek en we verwachten in mei 2016 het laatste bespreekpunt (over het onderhoud van de tennisbanen) te kunnen oplossen. Dan zijn alle overeenkomsten ondertekend. Het gevolg hiervan is dat over 2015 nog niet het in de concept-overeenkomst genoemde bedrag van de gebruiksvergoeding is betaald: LTC heeft aangegeven dit alsnog te betalen zodra de overeenkomst is getekend.
53	WIJ Lansingerland	EMO	Blz 30 Alliantiefabriek 2 er wordt 30 000 euro vrijgemaakt voor een zomerprogramma in het Annie MG Schmitpark. Uit welk potje komt dit bedrag?	Vanuit het in de begroting 2016 opgenomen budget voor nieuw beleid is er eenmalig een bedrag beschikbaar van € 30.000,- voor een zomerprogrammering in het Annie M. G. Schmidt Park
54	WIJ Lansingerland	EMO	blz 40 er wordt gesteld : De taakstelling op het jeugd-en jongerenwerk is voor 2015 geschrapt. De taakstelling voor 2016 is incidenteel anders ingevuld. Wat wordt hiermee bedoeld?	De dekking voor de taakstelling in 2016 is gevonden in € 30.000 uit het frictiebudget en € 20.000 uit het overschot van de najaarsnota 2015. Dit was een incidentele oplossing, de structurele taakstelling is wel blijven staan. In 2016 bedraagt deze € 50.000 en voor 2017 € 70.000. Dit betekent dat de bezuinigingsopgave voor 2017 € 120.000 bedraagt.
55	WIJ Lansingerland	EMO	pag. 66 Lingeriewinkel van der Linde is juist gesloten! Lingeriewinkel For You is de nieuwe winkel in de herenstraat dacht ik?.	Dat is correct. Van der Linde sloot haar vestiging in Berkel. For You opende de nieuwe winkel in de Herenstraat.
56	WIJ Lansingerland	RO	pag. 74 Hoeveel m2 bedrijventerrein hebben we nu nog in voorraad?	Per 1-1-2016 hebben we nog ca. 50 ha uit te geven op Oudeland en ca. 5 ha op Leeuwenhoekweg. Binnen de gemeenschappelijke regelingen is nog ca. 35 ha uit te geven op Bleizo en ca. 35 ha op Prisma / Hoefweg (waarvan ca. 25 ha voor Hoefweg).
57	WIJ Lansingerland	RO	pag. 75 In hoeverre kun je spreken over een marktconforme prijs als er geen m2 is verkocht in 2015? Lijkt mij niet marktconform dan.	Deze paragraaf gaat over alle grondverkoop, zowel voor bedrijfsterreinen als voor woningbouw. Voor bedrijfsterreinen is in 2015 onderzoek gedaan naar de afzetbaarheid. Hierbij is ook gekeken naar de prijsstelling en deze is marktconform bevonden. Er is geen aanleiding om de prijzen nu te verlagen, voor 2015 waren ook geen uitgiften gepland. Voor woningbouw zijn er in 2015 wel gronden verkocht / onderhandelingen gevoerd. Hieruit blijkt dat de prijzen zoals gehanteerd (nog steeds) marktconform zijn.
58	WIJ Lansingerland	RO	pag. 77 wat is de norm van 2016 voor wat betreft het aantal verkochte bedrijfspanden?	Als gemeente verkopen wij geen bedrijfspanden. Als bedoeld wordt op hoeveel grond wij op basis van de grondexploitatie zouden moeten afzetten in 2016 is het antwoord dat op Oudeland en Leeuwenhoekweg samen een uitgifte is geraamd van 2,1 ha voor 2016
59	WIJ Lansingerland	EMO	pag. 77 en 65 Hoe ziet het marketingplan eruit hieromtrent?	Het op 20 april jl. op de raadspresentatieavond gepresenteerde Marketingplan Bedrijventerreinen is op 22 maart 2016 aan de raad toegezonden (brief U15.18186).

60	WIJ Lansingerland	RO	pag. 77 en 65 wat wordt er met het onderdeel prijs uit de marketingmix gedaan? Met huidige voorzieningen moet er toch ruimte zijn om te zakken?	Uit gedane onderzoeken en vergelijkingen die worden gemaakt met omliggende terreinen is gebleken dat de prijzen die gevraagd worden voor onze bedrijfsterreinen marktconform zijn (zie ook vraag 57). Daarnaast past de gemeente maatwerk toe afhankelijk van de situatie. Dit hangt bijvoorbeeld samen met de hoeveelheid af te nemen grond en het moment van afname en betaling. Op die manier kan ingespeeld worden op de specifieke situatie van de betreffende klant. Het laten zakken van de prijzen betekent overigens niet automatisch meer vraag. De prijs is een van de onderdelen waarop een klant zijn afweging voor een plek maakt, maar zijn keuze wordt tevens gebaseerd op bijvoorbeeld de locatie (bereikbaarheid), kwaliteit van de terreinen etc.
61	WIJ Lansingerland	Concern	pag. 93 Waarom is er alleen een aparte reserve voor Wilderszijde en waarom niet voor bijvoorbeeld Oudeland?	Voor een toelichting op de reserve Wilderszijde verwijzen wij naar de door uw Raad vastgestelde nota rentebeleid. Hierin is aangegeven dat op verzoek van de Provincie deze specifieke reserve voor Wilderszijde is ingesteld. Deze reserve hangt samen met de rente systematiek die met de Provincie voor Wilderszijde is afgestemd. De algemene reserve is bestemd voor het opvangen van tegenvallers (risico's die optreden) in de grondexploitatie en daarom onderdeel van het weerstandsvermogen. De risico's voor Oudeland maken onderdeel uit van het benodigde weerstandsvermogen dat wordt afgezet tegen het beschikbare weerstandsvermogen (w.o. de algemene reserve).
62	WIJ Lansingerland	Concern	pag. 93 Hoe zit dat met die reserve? Waarom is deze maar EUR 1.046.000 als het risico wordt ingeschat op EUR 23 miljoen?	Voor een toelichting op de reserve Wilderszijde verwijzen wij naar de door uw Raad vastgestelde nota rentebeleid. Hierin is aangegeven dat op verzoek van de Provincie deze specifieke reserve voor Wilderszijde is ingesteld. Deze reserve hangt samen met de rente systematiek die met de Provincie voor Wilderszijde is afgestemd. In die nota is ook aangegeven op welke wijze de reserve wordt gevormd en welke bedragen per jaar aan de reserve worden toegevoegd. Zowel de reserve Wilderszijde als de algemene reserve maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen. Het risico van Wilderszijde maakt onderdeel uit van het benodigde weerstandsvermogen. Het risico van € 23 miljoen moet dus niet alleen worden vergeleken met de reserve Wilderszijde, maar ook met de algemene reserve.
63	WIJ Lansingerland	Concern	pag. 90. betekenen de risico's van Oudeland en Wilderszijde dat hier normaliter (bedrijfseconomisch?) een voorziening van EUR 55 miljoen gevormd zou worden? en dus het EV met dit bedrag zou afnemen?	Nee. Een risico is wat anders dan een 'meer dan waarschijnlijke' ontwikkeling. Dit laatste criterium bepaald of er een voorziening moet worden getroffen. Op basis van de huidige informatie (rapportages over de afzetmogelijkheden van gronden voor bedrijventerreinen en de taxatie van Wilderszijde) is geen verdere afwaardering/verhogen van de voorziening nodig. De waardering sluit dus aan op de marktsituatie voor gronden. Er bestaat natuurlijk wel een risico dat de markt slechter wordt. Dit risico is bepaald en hiervoor wordt een benodigd weerstandsvermogen berekend (zie paragraaf weerstandsvermogen). Mocht dit risico in de toekomst een feit worden (c.q. meer dan waarschijnlijke ontwikkeling/verwachting) dan moet er inderdaad een voorziening worden getroffen cq voorziening worden opgehoogd en daarmee zou het EV afnemen.
64	WIJ Lansingerland	RO/ FIN/ Concern	pag. 90 De vraag naar bedrijventerrein Oudeland is toch al onder druk? En de kans is toch al groot dat Wilderszijde niet ontwikkeld wordt? Moet je dan je verlies niet al nemen? Zeker als er nu boekhoudkundige winsten worden geboekt?	Zie antwoord op vraag 63.
65	WIJ Lansingerland	RO	pag. 104 Hoe kan het dat er hogere ontvangsten zijn gerealiseerd voor de grondexploitaties? Dat is toch boekhoudkundig en geen cash in? idem voor lagere uitgaven voor grondexploitaties?	Dit betreft een vergelijking van de geraamde uitgaven en inkomsten voor de jaarschijf 2015 versus de werkelijke uitgaven en inkomsten in 2015. Voor het verschil in uitgaven geldt dat binnen de post Civieltechnische Werken (CTW) werkzaamheden zijn doorgeschoven in de tijd (naar 2016). Daarnaast zijn er binnen de post CTW wat restantbudgetten vrijgevallen (werk afgerond, kosten worden niet meer gemaakt). Dit zijn dus kosten, die ook daadwerkelijk niet meer gemaakt gaan worden. Het verschil in inkomsten wordt veroorzaakt doordat een aantal grondverkoppen eerder zijn gerealiseerd dan verwacht (o.a. Meerpolder). Dit zijn geen extra inkomsten ten opzichte van de totale grondexploitatie, maar deze zijn wel daadwerkelijk eerder ontvangen dan geraamd.
66	WIJ Lansingerland	RO	pag. 136 is er nu 1500 m2 verkocht in oudeland of 2000 m2 aan de fitnessstunter	Er is overeenstemming bereikt over de verkoop van ca. 1.926 m ² voor de bouw van een fitnesscenter. De koopovereenkomst is reeds getekend, de levering heeft nog niet plaatsgevonden. De akte van levering zal uiterlijk 1 juni 2016 moeten passeren.